Warszawa, 29.01.2025 r.

Informacja prasowa

Bezpieczniejsza praca medyków dzięki edukacji, zmianom organizacyjnym i dostosowaniu środowiska pracy

Działania edukacyjne, zmiany w organizacji pracy i dostosowanie środowiska pracy do potrzeb pracowników to kluczowe działania, które mogą poprawić warunki pracy medyków – wynika z badań Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego (CIOP-PIB).

W latach 2022–2024 CIOP-PIB prowadził kompleksowe badania nad wpływem psychospołecznych warunków pracy na zdrowie psychiczne i satysfakcję zawodową personelu medycznego. Naukowcy analizowali, które czynniki mają największe znaczenie dla zadowolenia z pracy i dobrostanu medyków. Na podstawie wyników opracowano zalecenia, które pomagają dbać o zdrowie psychiczne pracowników ochrony zdrowia oraz przeciwdziałać agresji wobec nich – zarówno w placówkach medycznych, jak i poza nimi.

Agresja wobec medyków – problem wielowymiarowy

Wyniki badań wskazują, że przemoc wobec personelu medycznego wynika najczęściej z frustracji pacjentów, związanej z niedoskonałym modelem funkcjonowania opieki zdrowotnej oraz z ich stanem psychofizycznym, często zaburzonym przez choroby, narkotyki, alkohol lub problemy psychiczne. Skutki przemocy są poważne – jej doświadczanie wpływa na samopoczucie medyków, powodując m.in. wypalenie zawodowe, lęk o zdrowie i życie, a także zmniejsza efektywność pracy. Agresja sprzyja także popełnianiu błędów przez personel medyczny, a narażenie na przemoc często prowadzi do chronicznego stresu, który może się przyczyniać do rozwoju cynizmu i wycofania w relacjach z pacjentami.

Kluczowe ustalenia i rekomendowane działania

W badaniach CIOP-PIB wzięło udział 191 osób (70% kobiet, 30% mężczyzn) w różnym wieku (do 30. roku życia – 23%; 30–39 lat – 41%; 40–49 lat – 19%, 50–60 lat – 13%). Osoby badane reprezentowały zawody medyczne, przy czym pielęgniarki i pielęgniarze stanowili 46%, lekarze i lekarki – 17%, salowe i salowi – 5%, ratowniczki i ratownicy medyczni – 23%, fizjoterapeuci i fizjoterapeutki – 2%, a przedstawicielki i przedstawiciele pozostałych zawodów – 7%. Przeanalizowano kwestie, takie jak: brak równowagi między pracą a życiem prywatnym, nadmiar obowiązków, trudne emocjonalnie sytuacje oraz niewystarczające wsparcie przełożonych.

– *Wysoki poziom stresu może prowadzić do wypalenia zawodowego, problemów ze snem i obniżonej samooceny zdrowia, co negatywnie wpływa na jakość opieki medycznej* – podkreśla dr Magdalena Warszewska-Makuch z zespołu badawczego CIOP-PIB. – *Na podstawie wyników badań opracowaliśmy zalecenia dotyczące działań profilaktycznych, które mogą pomóc w redukcji stresu i jego skutków dla zdrowia psychicznego medyków.*

Rekomendowanymi działaniami są:

- na poziomie organizacyjnym – wprowadzenie procedur monitorowania agresji wobec personelu i edukacja pracowników medycznych w zakresie deeskalacji konfliktów, lepsze organizowanie pracy w placówkach, programy promocji zdrowia w miejscu pracy i kampanie edukacyjne,
- na poziomie indywidualnym – treningi uważności, wzmacnianie odporności psychicznej i szkolenia z inteligencji emocjonalnej.

Wpływ warunków pracy personelu medycznego na jakość opieki zdrowotnej

Wnioski z badań przeprowadzonych na grupie pracowników medycznych mogą się stać podstawą do tworzenia systemowych rozwiązań wspierających pracowników ochrony zdrowia w Polsce. Poprawa warunków pracy medyków nie tylko pozytywnie wpłynie na ich zdrowie i bezpieczeństwo, lecz także na jakość opieki zdrowotnej świadczonej pacjentom. Działania profilaktyczne i edukacyjne mogą również ograniczyć absencję chorobową oraz rotację personelu, które obecnie są dla sektora ochrony zdrowia jednymi z największych wyzwań.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo pracy, personel medyczny, przemoc w pracy, bhp, ochrona zdrowia

Kontakt dla mediów:

dr Magdalena Warszewska-Makuch
Pracownia Psychologii i Socjologii Pracy
Zakład Ergonomii, CIOP-PIB
tel. 22 623 46 09
e-mail: mawar@ciop.pl
lub Wioleta Klimaszewska
Ośrodek Promocji i Wdrażania
tel. 22 623 36 77
e-mail: wioleta.klimaszewska@ciop.pl

***

CIOP-PIB jest w Polsce podstawową placówką naukowo-badawczą, zajmującą się kompleksowo problematyką kształtowania warunków pracy zgodnie z psychofizycznymi możliwościami człowieka. Przedmiotem działalności Instytutu są badania naukowe i prace rozwojowe, prowadzące do nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, a także inne zadania szczególnie ważne dla osiągnięcia celów polityki społeczno-gospodarczej państwa w tej dziedzinie.

Dowiedz się więcej:

https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/99474/Zdrowie_psychiczne_Agresja_wobec_medykow_III-PN-08_M-Mlynarczyk.pdf